

Samtykke: Brug af donorblod til forskning og kvalitetssikring

Som bloddonor skal du give samtykke til, hvad dit blod kan bruges til. I denne folder kan du læse om, hvilket samtykke, du skal give og hvilke samtykker, du kan give, og hvad disse samtykker betyder.

Teksten er opdelt i tre dele:

1. Samtykke til behandling af patienter og kvalitetssikring (anonymiseret), obligatorisk
2. Samtykke til kvalitetssikring (ikke-anonymiseret), valgfrit
3. Særlige samtykker, valgfrit

1. Samtykke til behandling af patienter og kvalitetssikring (anonymiseret), obligatorisk

Ved dit første besøg i blodbanken giver du samtykke til, hvad dit blod må bruges til. Du kan læse den præcise formulering til sidst i denne folder.

Det blod, du donerer, bruges anonymiseret til

- a. Behandling af patienter som direkte transfusion, der sker på offentlige og private hospitaler i Danmark. Plasma bruges desuden til fremstilling af medicin til danske patienter. Som donor er du **altid anonym** overfor modtageren, dvs. at dit navn, og cpr-nummer er fjernet fra donationen. Blodbanken kan altid spore donationen, hvis det skulle blive nødvendigt.
- b. Kvalitetssikring. Her er der tale om en anonymiseret restmængde fra din tapning, dvs. en mængde overskydende blod, der ellers ville blive smidt ud. Kvalitetssikring kan f.eks. være at angive normalområder eller kalibrere udstyr i offentlige og private institutioner. Det kan også være kvalitetskontrol af metoder til at undersøge patienter eller til undervisning af f.eks. bioanalytikere, træning af politihunde m.v. Resultater af projekter om kvalitetssikring kan desuden indgå i videnskabelige publikationer.

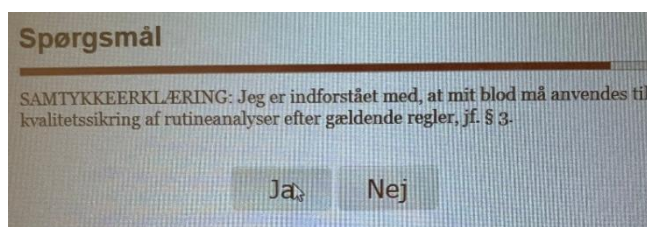
Dette samtykke skriver du under på, når du skriver under på spørgeskemaet, som du udfylder inden donationen.

Samtykket **kan ikke fravælges**, hvis du vil give blod.

2. Samtykke til kvalitetssikring (ikke-anonymiseret), valgfrit

Forud for hver donation, bliver du spurgt om dit samtykke til, at rester af din bloddonation, der alligevel skal kasseres, bruges til kvalitetssikring i **ikke-anonymiseret** form. Der er tale om, at en lille mængde overskydende blod, der ellers vil blive smidt ud, kan anvendes til kvalitetssikring, som beskrevet ovenfor i punkt 1b. Navn og cpr-nummer er fjernet fra materialet. Tappenummeret er dog ikke fjernet, hvorfor materialet pr. definition ikke er anonymiseret.

Samtykket er valgfrit. **Du kan altså fravælge dette samtykke** og fortsat give blod til behandling af patienter og kvalitetssikring (anonymiseret).

Spørgsmål

SAMTYKKEERKLÆRING: Jeg er indforstået med, at mit blod må anvendes til kvalitetssikring af rutineanalyser efter gældende regler, jf. § 3.

Ja Nej

I nogle tilfælde er der mulighed for, at resultatet af undersøgelsen af din blodprøve kan påvise sygdom hos dig. Hvis dette er tilfældet, skal du yderligere og særskilt samtykke til at deltage og til- eller fravælge at blive informeret om et unormalt resultat.

3. Særlige samtykker, valgfrit

Dit blod kan også blive brugt til forskning på universiteter eller i private virksomheder, for at besvare et videnskabeligt spørgsmål. Dette kræver et særligt samtykke. Du vil altid få information om disse projekter og blive spurgt, om du ønsker at deltage og give særligt samtykke, inden tapningen.

Oversigt over samtykker

I nedenstående tabel kan du se en oversigt over forskellige anvendelser af donorblod, hvorvidt du kan være anonym, og om du kan fravælge samtykket.

Formål	Anonymt?	Kan du fravælge samtykke?
Behandling af patienter	Ja	Nej
Fremstilling af medicin	Ja	Nej
Kvalitetssikring (restprodukt)	Ja	Nej
Kvalitetssikring (restprodukt)	Nej	Ja
Forskning	Nej/Ja	Ja
Information om unormalt resultat	Nej	Ja

Formulering af samtykke i blodbanken

Formuleringen af det samtykke, som du møder i blodbanken, er:

"Jeg er indforstået med, at mit blod må anvendes til kvalitetssikring i henhold til gældende regler, jf. § 3."

(BEK nr. 818 af 25/06/2024, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/a/2024/818>)

Der henvises til bekendtgørelse om sikkerhed i forbindelse med bloddonation:

§ 3. Den for blodbanken ansvarlige læge skal sikre, at der er procedurer for, at donor informeres om betydningen af og formålet med, at blodet anvendes til kvalitetssikring af rutineanalyser.

Stk. 2. Den for blodbanken ansvarlige læge skal sikre, at der på baggrund af information givet til donor, jf. stk. 1, indhentes skriftligt samtykke fra donor, når blodet skal anvendes til kvalitetssikring af rutineanalyser i ikke-anonymiseret form.

Det obligatoriske samtykke (samtykke 1) henviser til stk. 1, hvor blodet anvendes til behandling af patienter og kvalitetssikring.

Det valgfrie og ikke-anonymiserede samtykke til kvalitetssikring (samtykke 2) er beskrevet i stk. 2.